MMV közlemény a KSH 2013. első negyedévi lakásépítési adataival kapcsolatban

„2013 első negyedévében mindösszesen 1123 új lakás használatba vételét regisztrálta a Központi Statisztikai Hivatala (KSH). 54! százalékkal kevesebbet, mint egy évvel korábban. Elemzők, piaci szakértők tucatjai kapnak a szívükhöz, amikor meglátják a legfrissebb számokat. Cél a nulla?”(portfolio.hu)

A Mozgalom a Magyar Vállalkozásokért 2010 nyarán arra hívta fel az új kormány figyelmét, hogy az előző kormányok hibás gazdaságpolitikája, a kialakult tisztességtelen vállalkozási körülmények következtében az építőiparban rendkívüli helyzet alakult ki, melyet csak azonnali, rendszerszemléletű, az okokat feltáró és érdemi megoldásokat nyújtó lépésekkel lehet kezelni. 2011. április 12.-én nyílt levélben fordultunk több szakmai szervezettel együtt a kormány gazdaságpolitikusaihoz, melyben kértük, hogy hozzák létre az ágazat súlyának megfelelő szakági képviseletet a kormányon belül! Néhány hónappal később, 2011. szeptember 6.-án szakmai szervezetek, mérnökök és kivitelező szakemberek, építőanyag gyártók és forgalmazók képviselőivel együtt nyílt levélben fordultunk Orbán Viktor miniszterelnök úrhoz, hogy – tekintettel a magyar építőipar válságos állapotára, illetve érdekképviseletének hiányára –, tegye lehetővé a rövid időn belüli egyeztetést a magyar építőipar állapotáról, jövőjéről, lehetőségeiről. Felhívásainkra, egyeztetést sürgető leveleinkre érdemi választ nem kaptunk.

A KSH által ma nyilvánosságra hozott adatok alátámasztják mindazokat a helyzetelemzéseket, az ágazat súlyos állapotát bemutató jelzéseinket, melyeket folyamatosan eljuttattunk az elmúlt évek során a kormány tagjainak, gazdaságpolitikusainak, szakmai és érdekképviseleti szervezeteknek és a sajtó munkatársainak. A kormány által meghozott eddigi intézkedések – melyek a lánctartozás, illetve tisztességtelen vállalkozási körülmények felszámolását célozzák – kétségkívül a jó irányba tett, de az érdemi változáshoz nem elégséges lépések, mivel nem veszik figyelembe az önhibájukon kívül már eddig csődhelyzetbe került építőipari vállalkozások problémáit, és az ezekből adódó foglalkoztatási és szociális következményeket sem. A hazai mikro- és kisvállalkozások ellehetetlenülésének társadalmi hatásai tükröződnek a KSH ma közölt adataiban, hiszen a családok elszegényedése miatt nem építenek új lakásokat, az építőipar munkahelyeket teremtő termelő kisvállalkozásai pedig megrendelések híján tönkremennek. Az építőipar csődje a kapcsolódó szakipari, kereskedelmi és gyártó ágazatok sorsát is megpecsételi, ami tovább rontja a hazai gazdaság és a foglalkoztatás kilátásait.
Az ígéretek ellenére nem indult eddig bérlakás építő program, pedig a lakhatási lehetőségek javításával a fiatalok tömeges elvándorlását is mérsékelni, a devizahitel károsult, kilakoltatott családokat pedig otthonhoz segíteni lehetne. A világszinten is kiugróan magas,

27%-os ÁFA nem teszi lehetővé, hogy a családok felújítási, energetikai programokba kezdjenek, és ez által megrendelésekkel halmozzák el a helyi vállalkozásokat. 2006-ban húszról öt százalékra csökkentette volna a szociális lakásépítés és a magánlakások felújításának munkadíját a Fidesz, miután az Európai Unió döntést hozott arról, hogy bizonyos szolgáltatások áfáját a tagállamok a felső kulcsból a kedvezményes kulcsba vihetik le. Az ÁFA csökkentés a kivitelezést, vagyis a munkadíjat érintette volna az akkor ellenzékben politizáló FIDESZ elképzelése szerint. Orbán Viktor összefoglalóan "otthonteremtés plusznak" nevezte a két kategóriát, és közölte, a pártja benyújtja az erről szóló törvénymódosító javaslatot az Országgyűlésnek. A szocialista kormány alatt ez a kezdeményezés elbukott, most azonban, a kétharmados felhatalmazás birtokában ideje lenne bevezetni az akkori elképzeléseket.
Az építőipar állapota jól jelzi a hazai gazdaság és a társadalom rossz állapotát. Ebben a helyzetben érthető a megrendelések visszaesése, azonban a meglévő ingatlanok tervszerű és a foglalkoztató, termelő munkát végző vállalkozásokra szabott felújítási programjai kiutat jelenthetnének. A gyakorlatban már bevált, jó példákat találhatunk például a szomszédos Ausztriában, ahol az „energiacsekk” program 2009-es bevezetése után nőtt az építőipari foglalkoztatás az építőiparhoz szorosan kötődő ágazatokban és a beszállítók körében is, az osztrák lakásállomány energiahatékonysági szempontból jelentősen megújult és számottevően csökkent a lakossági, kismegrendelői körben végzett/végeztetett feketemunka. A program elősegítette „zöld munkahelyek” létrehozását, ösztönözte a környezetvédelmi technológiákkal foglalkozó vállalkozások tevékenységét, a kutatás-fejlesztést.

Érthetetlen, hogy a magyar építőipar helyzetéről, jövőjéről nálunk még csak párbeszéd, vita sem zajlik, pedig a szakmai és érdekvédelmi szervezetek évek óta sürgetik az érdemi egyeztetést. A magyar építőipar a rendszerváltás óta gazdátlan, a különböző szakterületek, a működést szabályozó felügyeletek, szakhatóságok, a minisztériumok, államtitkárságok, főosztályok között szétszórva működik.
Az építőipar talpra állítása és működési körülményeinek rendezése nem lehetséges az ágazat súlyának megfelelő kormányzati szakági képviselet felállítása és az ágazatot képviselő szakmai szervezetekkel folytatott folyamatos, érdemi párbeszéd nélkül! Amíg ez nem történik meg, a KSH adatai alapján hónapról hónapra egyre rosszabb termelési és foglalkoztatási adatokkal szembesülhetünk.

Győr, 2013. május 2.

A Mozgalom a Magyar Vállalkozásokért alapító tagjai

www.mmv09.hu